

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

**Ενότητα #9: Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

Διδάσκων: Γουργιώτου Ευθυμία
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα (Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece)***

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- Μερικά παιδιά εκδηλώνουν από νωρίς κάποια σημάδια ενδεικτικά ότι θα παρουσιάσουν δυσκολίες στη μάθηση. Σύμφωνα με πολλές επιστημονικές έρευνες, είναι σημαντικό να εντοπίσουμε αυτά τα παιδιά πριν την έναρξη της φοίτησής τους στο δημοτικό. Αν αυτές οι δυσκολίες ανιχνευθούν εγκαίρως και αντιμετωπισθούν, τότε το παιδί θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του σχολείου με επιτυχία.

- Για τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο είναι πιο πολύπλοκη και απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και συντονισμό (Brault, 2005).

- Ένα σχέδιο μετάβασης στο δημοτικό σχολείο θα πρέπει να παρέχει κατάλληλο (επαρκή) χρόνο στα παιδιά και τους γονείς για μάθηση και εξάσκηση δεξιοτήτων και ρουτινών που θα διευκολύνουν μια ομαλή μετακίνηση από νηπιαγωγείο προς το δημοτικό σχολείο.

- Η διερεύνηση της έννοιας της σχολικής ενσωμάτωσης στο ολοήμερο νηπιαγωγείο και στη συνέχεια της μετάβασης των νηπίων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό σχολείο, θα πρέπει να μετατοπιστεί από το οργανωτικό στο ουσιαστικό της περιεχόμενο, που συνδέεται με τον χαρακτήρα των παιδαγωγικών σχέσεων και δράσεων μέσα στο σχολικό χώρο.

- Έτσι ενισχύεται μέσα στην καθημερινή παιδαγωγική πράξη, η διαδικασία μείωσης των διαφορών και αύξησης της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και στα υπόλοιπα παιδιά και ενδυναμώνεται ο ρόλος των γονιών στην μαθησιακή διαδικασία.

- Βασικό κριτήριο όμως για την επιλογή του περιεχομένου και των διδακτικών μεθόδων αποτελούν ως γνωστό οι εκπαιδευτικές, κοινωνικές και ψυχολογικές ανάγκες των παιδιών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Ματσαγγούρας, 1998).

- Οι επιλογές αυτές καθορίζονται στη διδακτική ιεραρχία, η οποία περιλαμβάνει: την εκμάθηση (επίδειξη, καθοδήγηση, μίμηση, εντολή και έλεγχος), την ευχέρεια, τη διατήρηση, τη γενίκευση και την προσαρμογή των δεξιοτήτων.

Τα βασικά επομένως στοιχεία που καθορίζουν την ομαλή μετάβαση των νηπίων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο δημοτικό είναι:

- Η παροχή συνέχειας στη μάθηση μέσα από το σχεδιασμό αναπτυξιακά κατάλληλων προγραμμάτων για παιδιά του νηπιαγωγείου και της πρώτης δημοτικού.
- Η διασφάλιση της συνεχούς επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών των δύο βαθμίδων και την παροχή συνέχειας μέσα από δραστηριότητες που γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ σπιτιού, νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου. Οι δύο βαθμίδες προσχολική και δημοτική εκπαίδευση πρέπει να συνεργάζονται και να προσφέρουν συνεχείς και επάλληλες εκπαιδευτικές εμπειρίες με βασική προϋπόθεση ο/η νηπιαγωγός να λαμβάνει υπόψη του/της τις εμπειρίες - γνώσεις που θα ακολουθήσουν και αντίστοιχα ο δάσκαλος του δημοτικού σχολείου να είναι ενημερωμένος γι' αυτές που προηγήθηκαν (Κιτσαράς1997).

Τα βασικά επομένως στοιχεία που καθορίζουν την ομαλή μετάβαση των νηπίων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο δημοτικό είναι:

- Η προετοιμασία των παιδιών για τη μετάβαση, ενισχύοντας τις γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες τους.
- Η εμπλοκή των γονέων στη διαδικασία της μετάβασης.
- Η ανάπτυξη θετικών, αμοιβαίων σχέσεων επικοινωνίας μεταξύ παιδιών, εκπαιδευτικών και γονέων.
- Η ευαισθητοποίηση επίσης στην ιδιαιτερότητα του παιδιού με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και της οικογένειάς του.
- Οι σαφείς ορισμοί των διαδικασιών, ρόλων, ευθυνών και του χρονοδιαγράμματος για όλους όσους εμπλέκονται στη διαδικασία μετάβασης (νήπια, γονείς, εκπαιδευτικοί, τα στελέχη της εκπαίδευσης, οι ειδικοί, κ.ά.).
- Η ευελιξία και η ανταπόκριση στις αλλαγές των αναγκών και των πόρων όλων των παραπάνω (Rosenkoetter, Whaley, Hains and Pierce, 2001).

Σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής απαιτείται η:

- Εξυπηρέτηση υποεξυπηρετούμενων παιδιών ή εκείνων με ειδικές ανάγκες και των οικογενειών τους.
- Καθιέρωση επικοινωνίας και συντονισμού μεταξύ των φορέων παροχής υπηρεσιών.
- Εμπλοκή των οικογενειών ως εταίροι στο σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων.

Αντί επιλόγου

- Αν αυτές οι δυσκολίες δεν αντιμετωπισθούν έγκαιρα, τότε θα έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος και θα είναι δύσκολο να αποφευχθεί η σχολική αποτυχία. Επομένως, όσο πιο έγκαιρα εντοπισθεί το πρόβλημα και αντιμετωπισθεί, τόσο πιο γρήγορα θα μάθει το παιδί να αναπτύσσει τεχνικές για να καλλιεργήσει τις δεξιότητές του και θα ενισχυθεί η αυτοπεποίθησή του.
- Αυτό το στοιχείο είναι απαραίτητο για να έχει αργότερα το κουράγιο να αγωνιστεί, για να πετύχει τους στόχους του.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

